

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara („Sl. glasnik RS“, br. 111/2009) i člana 69. Statuta Osnovne škole "Šamu Mihalj" Bačko Petrovo Selo, Školski odbor Osnovne škole "Šamu Mihalj" u Bačkom Petrovom Selu, ul. Dr Imrea Kiša br. 34, na sednici održanoj dana 16.11.2011. godine doneo je:

P R A V I L A Z A Š T I T E O D P O Ž A R A

OSNOVNE ŠKOLE "ŠAMU MIHALJ" BAČKO PETROVO SELO

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Pravila zaštite od požara obuhvataju:

- 1) Organizaciju tehnološkog procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje;
- 2) Organizaciju zaštite od požara u zavisnosti od namene objekta, sa potrebnim brojem ljudi osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara;
- 3) Donošenje Plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara;
- 4) Način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara.

Član 2.

Požar je proces nekontrolisanog sagorevanja kojim se ugrožavaju životi i zdravlje ljudi, materijalna dobra i životna sredina.

Član 3.

Zaštita od požara obuhvata skup mera i radnji za planiranje, finansiranje, organizovanje, sprovođenje i kontrolu mera i radnji zaštite od požara, odvijanje tehnoloških procesa na način da se spreče izbijanja i širenje požara, otkrivanje i gašenje požara, spasavanje ljudi i imovine, zaštitu životne sredine.

Član 4.

Ovim pravilima uređuje se i način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara, obaveze lica angažovanog za poslove organizovanja i sprovođenja mera zaštite od požara i drugih zaposlenih.

II - ORGANIZACIJA TEHNOLOŠKOG PROCESA NA NAČIN DA RIZIK OD IZBIJANJA POŽARA BUDE OTKLONJEN

Član 5.

Objekti Osnovne škole "Šamu Mihalj" u Bačkom Petrovom Selu (u daljem tekstu: Škola) nalaze se u ulici Dr Imrea Kiša br. 34. (nova zgrada) i ulici Doža Đerđ br. 3 (stara zgrada) sa zajedničkim dvorištem ukupne površine od 10.060 m² (zatvoreni prostor od 3.533 m² i otvoren prostor od 6.527 m²).

Nova zgrada Škole je spratni objekat, nepravilnog oblika. Gabariti objekta su bruto 28x14 m. Objekat je izgrađen od opeke i armiranih betonskih stubova. Visina prostorija je 4 m. Međuspratna konstrukcija je betonska. Krovna konstrukcija je čelična, pokrivena profilisanim aluminijskim pločama. Gromobranska zaštita je izvedena preko krovnog pokrivača koji čini hvataljku i pocinkovanom trakom je povezan za prstenasti uzemljivač gromobranske instalacije. Objekat poseduje hidrantsku instalaciju sa četiri unutrašnja hidranta.

Stara zgrada Škole je spratni objekat, nepravilnog oblika. Gabariti objekta su bruto 40x22 m. Objekat je izgrađen od tvrdog materijala. Visina prostorija je 4 m. Međuspratna konstrukcija je betonska, a tavanica drvena sa štukater oblogom. Krovna konstrukcija je od drvene građe, pokrivena crepom. Gromobranska zaštita izvedena je preko krovnog pokrivača koji čini hvataljku i pocinkovanom trakom povezan je za prstenasti uzemljivač gromobranske instalacije. Objekat poseduje hidrantsku instalaciju sa četiri unutrašnja hidranta.

Prilaz vatrogasnih vozila je moguć iz ulice Doža Đerđ, širine 3,50 m i iz ulice Imrea Ciraki Feter, širine 3,50 m.

Od najbliže vatrogasne stanice, objekti su udaljeni oko 12 km. Vreme dolaska ekipe za intervenciju se procenjuje na oko 20 minuta.

Namena i sadržaj objekata

Član 6.

Objekti Škole su namenjeni za delatnost osnovnog obrazovanja. Objekti su jednospratni.

Zatvoreni prostor Škole čine klasične učionice (12 komada – ukupno 894 m²), specijalizovane učionice (11 komada – ukupno 490 m²), kabineta (2 komada – ukupno 168 m²), digitalne učionice (2 komada – ukupno 124 m²), đačka radionica (1 komad – ukupno 62 m²), fiskulturna sala (1 komad – ukupno 220 m²), biblioteka sa čitaonicom (1 komad – ukupno 68 m²), zbornica (2 komada – ukupno 107 m²), kancelarije (3 komada – ukupno 66 m²), sanitarne prostorije (12 komada – ukupno 120 m²), školska kuhinja (1 komad – ukupno 42 m²) i ostali zatvoreni prostor (9 komada – ukupno 1172 m²).

Otvoreni prostor Škole čine sportski tereni i poligoni (2 + 2 komada – ukupno 3916 m²) i dvorište (2 komada – ukupno 2.611 m²).

Zatvoreni prostor Škole se zagreva centralnim grejanjem, energija se dobija iz sopstvenih kotlarnica na prirodni gas.

Kotlarnica u novoj zgradi se nalazi u sastavu objekta, sa posebnim ulazom i sa prirodnom ventilacijom. Kotlovi na prirodni gas (tri komada) su pojedinačne jačine od 88kW.

Kotlarnica u staroj zgradi se nalazi u sastavu objekta, sa posebnim ulazom i sa prirodnom ventilacijom. Dva kotla na prirodni gas su pojedinačne jačine od 88kW, a jedan koji greje fiskulturnu salu je jačine 60 kW.

Napajanje radnih prostorija električnom strujom vrši se napojnim kablom od trafo stanice, do glavnog razvodnog ormara za ceo objekat, iz koga se napajaju RO u delovima objekta iz kojih je izvedena električna instalacija za radni prostor.

Zaštita od električne struje izvedena je sistemom uzemljenih traka.

Telefonska instalacija je izvedena u zidu prema šemi razvoda do svakog telefonskog priključka.

Stara zgrada ima ukupno 3 ulaza/izlaza.

Nova zgrada ima ukupno 3 ulaza/izlaza.

Tehnološki proces i oprema za rad

Član 7.

Zatvoreni i otvoreni prostor Škole su namenjeni za obavljanje poslova, kojima se obezbeđuje ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana od opštih interesa u osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Oprema za rad koja se koristi u učionicama, specijalizovanim učionicama, kabinetima, digitalnim učionicama i đačkoj radionici je tipična za obavljane poslova svih vrsta nastave, ispita i društvenih i slobodni aktivnosti učenika (nastavna sredstva, računari, TV aparati, školske klupe i stolice, ormari i sl.).

Oprema za rad koja se koristi u kancelarijama je tipična za obavljanje poslova administracije (kancelarijski nameštaj, računar, radni stolovi, stolice, plakari za odlaganje dokumentacije i sl.).

Oprema za rad koja se koristi u radionici Škole je: univerzalna mašina za obradu drveta, stubna bušilica, strug za obradu drveta, aparat za varenje, el. šmirgla za drvo, el. brusni kamen, ugaona brusilica, el. ručna bušilica, aluminijumske i drvene merdevine, sitan majstorski alat, kosa, motika, lopata, ašov, grablje, vile za seno i el. makaze za živu ogradu.

Oprema za rad koja se koristi u kuhinji Škole je: el. šporet, kazan za kuvanje čaja, el. seckalica hleba, ručna seckalica hleba, el. mesoreznica, hladnjak, zamrzivač, mašina za pranje veša i bojler.

III - MERE ZA BEZBEDNU EVAKUACIJU LJUDI I IMOVINE U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA I MERE ZA NJEGOVO SPREČAVANJE

Faktori rizika

Član 8.

Sa aspekta požarnog rizika u ovom objektu razlikujemo tri celine:

- učionice, kancelarijske prostorije, radionicu, kuhinju i ostali zatvoreni prostor (u daljem tekstu: školski prostor);
- kotlarnice; i
- sanitarne prostorije.

Školski prostor

Član 9.

Kao gorivi materijal u školskom prostoru se nalazi:

- drvo;
- papir;
- plastični materijal.

U školskom prostoru kao faktori rizika u smislu požarne bezbednosti mogu se definisati:

- električne instalacije;
- dodatna grejna tela;
- rasvetna tela;
- enterijerski materijal i podne obloge, dekoracija, nameštaj.

Najčešći mogući uzročnici požara u školskom prostoru su električne instalacije. Uvođenje kompjuterske opreme u prostorije prati i dodatni električni razvod tj. mnoštvo produžnih kablova i utičnica, koje su razvučene preko kao i oko radnih mesta u svakoj poslovnoj prostoriji, takođe i uključivanje velikog broja potrošača na primarni produžni kabl.

Dodatna grejna tela su postavljena na gorivu podlogu ili se nalaze u blizini gorivih materijala (drvo).

Rasvetna tela sa užarenom niti koja nemaju zaštitne kugle a u blizini njih se nalazi gorivi materijali.

Enterijerski materijal i podne obloge, dekoracija, nameštaj kao uzročnici požara koji se mogu javiti u zatvorenom školskom prostoru su vrlo opasni jer se manifestuju kao požari male snage „tinjajući požari“ a mogu se javiti nakon napuštanja poslovnih prostorija od strane učenika i zaposlenih.

Kotlarnice

Član 10.

U kotlarnici kao faktori rizika u smislu požarne bezbednosti mogu se definisati:

- električne instalacije;
- gasne instalacije;
- rasvetna tela.

Najčešći mogući uzročnici požara u kotlarnici su mehanička oštećenja na gasnim instalacijama od priključka na gasovod do kotlarnica, kao i mehanički kvar na kotlovima.

Sanitarne prostorije

Član 11.

Sanitarne prostorije ne predstavljaju posebno opasna mesta u objektu sa aspekta ugroženosti od požara, te se u njima primenjuju uobičajene opšte mere zaštite od požara i to prvenstveno vezane za pravilno održavanje i funkcionisanje rasvetnih tela.

Mere za zaštitu od požara

Član 12.

Prema kategorizaciji požara, saglasno standardu SRPS Z. CO.003 požari koji se mogu očekivati spadaju u požare klase:

„A“ požari čvrstih materija uključujući i požare na električnim instalacijama; i

„C“ požari gorivih gasova.

U cilju otklanjanja uzroka požara, sprečavanja izbijanja, širenja i gašenja požara, spasavanja ljudi i imovine ugroženih požarom objekt se štiti unutrašnjom hidrantskom mrežom (hidranti). Za gašenje požara postavljeni su i aparati za početno gašenje požara tipa S-9, S-6 i CO2-5.

Organizaciono preventivne mere za zaštitu od požara

Član 13.

Osim vrlo bitne tehnološke discipline kod rada u školskom prostoru što podrazumeva da zaposleni, učenici i druga lica svojim radnjama ne provociraju nastanak upale, neophodno je preduzeti i posebne mere zaštite:

- uređaji, oprema i sredstva namenjena za gašenje požara postavljaju se na vidna i pristupačna mesta u objektu i mogu se koristiti samo za potrebe lokalizovanja i gašenja požara. Mesta na kojima se nalaze vatrogasne sprave moraju biti vidno označena. Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara održavaju se u ispravnom stanju i o tome se vodi evidencija;
- električne, gasne, gromobranske, vodovodne, kanalizacione, ventilacione i druge instalacije i uređaje u Školi neophodno je održavati u ispravnom stanju i redovno kontrolisati njihovu ispravnost;
- zabranjeno je pušenje u svim prostorijama Škole;
- na putevima, prolazima i prilazima objektu koji su predviđeni za prolaz vatrogasnih vozila ili evakuaciju ljudi i imovine ugroženih požarom nije dozvoljeno postavljati zapreke;
- pri projektovanju i izvođenju radova na adaptaciji i rekonstrukciji objekata, ugradnji uređaja i opreme u objekte, eksploataciji i održavanju objekata, primenjuju se Zakonom propisani tehnički normativi i standardi za zaštitu od požara;

Organizaciono funkcionisanje zaštite od požara

Član 14.

Direktor je u oblasti zaštite od požara obavezan da:

- organizuje zaštitu od požara na nivou Škole;
- donosi interna akta iz oblasti zaštite od požara;
- obezbeđuje neophodne materijalne i kadrovske uslove za organizovanje i sprovođenje mera zaštite od požara;
- preko domara periodično kontroliše funkcionisanje zaštite od požara u Školi.

Član 15.

Zaposleni su osnovni nosioci poslova i zadataka zaštite od požara i imaju pravo i dužnost da učestvuju u organizovanju i unapređenju opštih mera zaštite od požara i zaštite imovine i ljudi a naročito da:

- organizuju zaštitu svih vrednosti kojima raspolažu, na način koji obezbeđuje potpunu ličnu i imovinsku sigurnost učenika, zaposlenih, trećih lica i sigurnost imovine Škole;
- preduzimaju, sprovode i pridržavaju se propisanih mera zaštite od požara;
- se osposobljavaju, obučavaju i vrše provere znanja za neposredno primenjivanje mera zaštite, otklanjanja uzroka i pojava ugrožavanja njihovih posledica i evakuacije;
- u toku i po završetku radnog vremena stalno prate i kontrolišu rad i funkcionisanje i ispravnost opreme, uređaja i instalacija u neposrednoj i široj radnoj okolini i da svaki kvar ili neispravnost odmah prijave domaru, sekretarijatu Škole ili nadležnoj službi u cilju otklanjanja njihove neispravnosti koje mogu da ugroze bezbednost učenika, zaposlenih, trećih lica i imovine Škole;
- neposredno učestvuju u gašenju požara i ugase požar ako mogu, bez opasnosti po sebe i druga lica i da odmah o tome obaveste vatrogasnu jedinicu;

- budu istinito, potpuno i blagovremeno obavješteni o pojavama ugrožavanja ljudi i imovine, merama i radnjama koje su preduzete za otklanjanje posledica ugrožavanja;
- se brinu da pristup njihovim radnim mestima bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano pristupilo korišćenju sredstva za gašenje požara i drugih sredstava zaštite, omogućila evakuacija učenika, zaposlenih i trećih lica;
- ako zaposleni ne može da otkloni opasnost od izbijanja požara ili sam ugasi požar dužan je da o opasnosti ili požaru obavesti domara, sekretarijat Škole, najbližu vatrogasnu jedinicu ili stanicu policije.

Nepridržavanje odredbi predstavlja povredu radne obaveze.

Preventivne mere prilikom izvođenja radova zavarivanja, rezanja i lemljenja na privremenim mestima

Član 16.

Lice koje izvodi radove zavarivanja, rezanja i lemljenja, koristi otvoreni plamen ili alat koji prilikom korišćenja varniči u prostoriji koja nije posebno prilagođena za obavljanje tog posla, može obavljati samo ako obezbedi protivpožarnu stražu, odnosno da obezbedi prisustvo lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara sa odgovarajućom protivpožarnom opremom.

Posebne mere zaštite od požara

Član 17.

Znakovi upozorenja na koje zaposleni trebaju obratiti pažnju:

- treperenje ili smanjenje svetla;
- miris zemnog gasa;
- miris plastike koja se topi;
- promena boje izolacije na električnim priključnicima i kablovima;
- ponavljanje pregorevanja osigurača.

Izlazni putevi iz objekta moraju se održavati slobodnim i nezakrčenim da bi u svakom momentu bili slobodni za prolaz učenika, zaposlenih i drugih lica koja se zateknu u objektu.

Unošenje lako zapaljivih tečnosti u prostorije je zabranjeno.

Pridržavati se zabrane pušenja.

Električne energetske kablove zaštititi od mehaničkih oštećenja.

Nakon završetka radnog vremena u poslovnim i pomoćnim prostorijama obavezno je da se:

- otpad iz kanti za otpatke odnese u kontejner;
- isključi osvetljenje i električni aparati.

Oprema i sredstva za gašenje požara

Član 18.

U svrhu gašenja požara na raspolaganju su prenosni vatrogasni aparati za početno gašenje požara (S-6, S-9 i CO2-5) i unutrašnji hidranti.

Vatrogasni aparati:

- moraju biti postavljeni na prikladnim i nezakrčenim mestima i na dohvata ruke;
- povremeno vršiti njihov pregled ali ne manje od 2 puta godišnje a manje nedostatke odmah otklanjati;
- svaki aparat mora imati kontrolnu karticu sa podacima o punjenju i kontroli sa datumom i potpisom.

Hidrantska mreža

- svi hidranti moraju biti obeleženi oznakom "H";
- svaki hidrant mora da sadrži kotur vatrogasnih creva promera 52 mm sa patent mlaznicom;
- prolaz do hidranta mora biti stalno slobodan i nezakrčen;
- svaki primećeni kvar na hidrantskoj mreži odmah otkloniti.

Uređaji za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača (najmanje jednom u 6 meseci), tako da se obezbedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.

Uređaje za gašenje požara nakon upotrebe je potrebno servisirati i dovesti u funkcionalno stanje.

Upotreba sredstava za gašenje požara

Član 19.

Aparati za gašenje prahom namenjeni su za gašenje požara klase „B“ (tečne materije: ulja, masti, benzin, boje, ćakovi) klase „C“ (gasovite materije: metan, propan, butan, plin, acetilen), požara na električnim instalacijama i uređajima do napona od 1000 V.

Aktiviranje i rukovanje aparatom S-6 i S-9:

- Skinuti aparat sa nosača i doneti do mesta požara;
- Izvući osigurač;
- Pritisnuti ručicu do kraja i naglo je otpusti;
- Sačekati 5 sekundi;
- Uperiti mlaznicu prema požaru i pritisnuti ručicu.

Mlaz praha iz aparata se ne sme direktno usmeriti u plamen, već u zapreminu plamena treba uneti samo oblak praha. Gašenje prahom ne daje ohlađujući efekat, pa nakon pada gasive koncentracije može doći do ponovne upale, te je neophodno ostati (pratiti) na mestu požara sve dok se ne uveri da je požar u potpunosti ugašen.

Aktiviranje i rukovanje aparatom CO2-5 (preporučljivo je da aparatom rukuju dva izvršioca: mlazničar i poslužilac):

- Doneti aparat do mesta požara;
- Razviti crevo sa mlaznicom;
- Otvoriti ventil čelične boce sa CO2 do kraja;
- Sačekati 10 sekundi;
- Uperiti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu;
- Aparat pomerati prema potrebi, radi praćenja mlazničara sve dok se požar ne ugasi.

Član 20.

Hidranti su prvenstveno namenjeni za gašenje požara čvrstih materija.

Aktiviranje i rukovanje zidnim hidrantom (aparatom rukuju dva izvršioca: mlazničar i poslužilac):

- Otvoriti vrata;
- Izvaditi crevo i razviti ga u pravcu požara;
- Prihvatiti mlaznicu;
- Otvoriti ventil u levo do kraja.

IV - PLAN EVAKUACIJE

Član 21.

Planom evakuacije i spašavanja utvrđuju se organizacija, postupci i mere za osiguranje brze evakuacije iz objekta.

Plan ima zadatak da u slučaju požara, eksplozije, havarije, potresa ili drugog događaja predvidi organizaciju evakuacije i spašavanja učenika, zaposlenih i drugih osoba koji se mogu zateći u objektu.

Tehnički uslovi za izvođenje evakuacije odnose se na uređenje i održavanje puteva evakuacije unutar objekta.

Planirani evakuacijski putevi i izlazi moraju se tokom korišćenja objekta neprekidno održavati u skladu sa zahtevima sigurnosti (protočnosti).

Član 22.

Evakuacija podrazumeva unapred programirani i organizovani način napuštanja ugroženih prostora i prostorija, pre nego što nastupi opasnost po život i zdravlje učenika, zaposlenih i drugih osoba.

Zaposleni, u najkraćem vremenskom roku, započinju evakuaciju najpre učenika i drugih lica, spontano, iz ugroženih ili potencijalno ugroženih delova objekta, krećući se isključivo uobičajenim komunikacijama unutar objekta ka bezbednom mestu gde se ne očekuju štetni efekti zbog kojih se vrši evakuacija.

Član 23.

Spašavanje podrazumeva sprovođenje radnji kojima se osobama zatečenim u ugroženim prostorijama ili prostorima pruža pomoć u napuštanju ugroženog prostora.

Spašavanje se izvodi i u situacijama kada su delovanjem požara blokirani putevi ili izlazi za napuštanje ugroženih prostora, a u najkraćem vremenskom roku sa snagama i sredstvima koji odgovaraju nastaloj situaciji.

Proces evakuacije i postupci spašavanja sprovode se pre, u toku ili nakon događaja koji ugrožavaju živote ili zdravlje ljudi, odnosno štete materijalnim dobrima.

Član 24.

Mere za bezbednu evakuaciju u slučaju izbijanja požara:

- u slučaju nastanka požara većih razmera u objektu potrebno je organizovati i izvršiti evakuaciju učenika, zaposlenih i drugih lica koji se zateknu u samom objektu;
- početni i krajnji cilj kod stvaranja uslova za evakuaciju je princip napuštanja objekta (mesta gde su se osobe koje se evakušu našle u momentu kada se sazna za događaj) za što kraće vreme;
- evakuacioni pravci su definisani između postojećih zidova, a izlazi na delu objekta moraju biti posebno obeleženi na način da su u svakom trenutku lako uočljivi;
- za izlaz iz objekta koristiti najkraće evakuacione pravce obeležene tablama sa oznakama smera evakuacije;
- broj izlaza i širina izlaznih puteva iz objekta zadovoljava potrebe učenika, zaposlenih i drugih lica koji se zateknu u Školi uz organizaciju evakuacije;
- organizatori evakuacije prvo upućuju na puteve za evakuaciju i na izlaze iz objekta lica iz najugroženijeg dela objekta;
- zborna mesto evakuisanih je ispred nove zgrade i stare zgrade na udaljenosti od 10 metara;
- pri evakuaciji voditi računa da svi ugroženi napuste objekat.

V - UPUTSTVO ZA POSTUPANJE U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Član 25.

Svaki zaposleni ili drugo lice koje primeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili primeti požar, dužan je da ukloni opasnost, odnosno da ugasi požar ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog. Ukoliko ne može sam da ugasi požar, dužan je da o tome bez odlaganja obavesti najbližu vatrogasnu jedinicu na broj telefona 93, odnosno policijsku stanicu na broj telefona 92, vodeći računa da bude kratak i jasan.

Dežurnog vatrogasne jedinice odnosno MUP obaveštava o sledećem:

- gde gori (naziv objekta, adresa);
- šta gori (uređaji, dokumentacija, unutrašnji enterijer);
- ko poziva (ime i prezime).

Član 26.

Odgovorno lice za zaštitu od požara, čim sazna za požar utvrđuje koje se mere moraju preduzeti u pogledu upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženje pomoći u slučaju povređenih osoba i slično, te preuzima vođenje akcije gašenja do dolaska vatrogasne jedinice.

Svi zaposleni koji se zateknu u neposrednoj blizini požara, dužni su da na poziv odgovornog lica pristupe gašenju požara. Osobe zahvaćene i povređene požarom, odmah treba zbrinuti i odvesti u bolnicu.

Prilikom akcije gašenja na mestu požara sme se nalaziti samo potreban broj zaposlenih, a ostali prisutni su dužni da mirno i bez panike napuste ugroženi prostor kroz označene prolaze i izlaze, na način da ne izazovu povrede ili paniku (saglasno planu evakuacije).

Član 27.

Pre napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara, zaposleni na svom radnom mestu mora:

- isključiti električnu struju;
- sprečiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora;
- ako su požarom zahvaćeni električni uređaji potrebno ih je odmah isključiti, što sme samo za to određena osoba;
- električni uređaji se gase samo nakon isključenja iz napona;
- gašenje požara u blizini električnih uređaja koji su dalje ostali pod naponom treba preduzeti uz posebne mere bezbednosti. Zabranjeno je ručno gašenje električnih uređaja pod visokim naponom, bilo kojim sredstvom i na bilo koji način;
- radi smanjenja štete, mora se voditi briga da se izbegne nepotrebno polivanje vode po predmetima i uređajima, te da se uklone materijali i predmeti koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara;
- nakon svakog gašenja požara, u saradnji sa profesionalnom vatrogasnom jedinicom, određuje se Protivpožarna straža koja će na mestu požara dežurati par sati nakon požara kako bi se sprečilo ponovno izbijanje požara;
- iskorišćenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i vratiti na određena mesta.

Postupak kod otkrivanja požara u radnom vremenu

Član 28.

Kada zaposleni primeti požar, ili bude obavešten zvučnim alarmom, u početnoj fazi postupa na sledeći način:

- glasom alarmira učenike, zaposlene i druga lica u ugroženom prostoru;
- vatru gasi raspoloživom opremom tako da se uvek nalazi između plamena i izlaza (leđima okrenut izlazu da mu plamen ne bi presekao put);
- ako požar ne može brzo na bezbedan način ugasisi isključuje struju na prekidaču table i pristupa evakuaciji iz ugroženog dela objekta;
- pre otvaranja vrata treba ih dodirnuti i proveriti da li su topla;
- ako su topla ne treba ih otvarati, ako nisu otvoriti ih pažljivo i ukoliko na putu za evakuaciju nema plamena i dima treba krenuti ka najbližem izlazu;
- nakon napuštanja objekta za sobom zatvoriti vrata;
- vrata ne zaključavati jer se može javiti potreba da se morate vratiti u prostoriju ako vam je odsečen put za evakuaciju;
- prilikom evakuacije ne treba trčati, već pognuto, zbog dima, krenuti u napuštanje objekta;
- za evakuaciju koristiti najbliži izlaz i kretati se u smeru koji pokazuju table sa oznakama smeru evakuacije;
- nikako se ne vraćati u prostorije ukoliko ste nešto zaboravili;
- ukoliko odelo bude zahvaćeno plamenom treba stati, glavu pognuti niže od tela a zatim se kotrljati radi gašenja plamena;
- kada se izađe iz objekta, treba se udaljiti od njega najmanje 10m i u objekat se ne vraćati dok rukovodilac gašenja to ne dopusti;
- ako se prostorija ne može napustiti zbog plamena i dima na putu za evakuaciju telefonom ili na drugi način obavestiti zaposlene ili vatrogasce o mestu gde se nalazite;
- nemojte odmah otvarati ili razbijati prozor jer može doći do povlačenja dima u prostoriju;
- ukoliko dim ulazi u prostoriju zbog disanja saviti se što niže podu;
- kada dim počne ozbiljnije da ulazi u prostoriju i onemogućiti disanje napraviti otvor u donjoj zoni prozora (ne razbijati ga kompletnog). Kroz ovaj otvor treba disati vazduh od spolja.

VI - ORGANIZACIJA I OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 29.

Za poslove organizovanja i sprovođenja mera zaštite od požara angažovano je privredno društvo koje ispunjava propisane uslove i ima ovlašćenje Ministarstva za obavljanje ovih poslova.

Angažovano lice za sprovođenje mera zaštite od požara ima sledeće dužnosti:

- sprovodi preventivne mere zaštite od požara utvrđene Zakonom, drugim propisima i ovim Pravilima;
- kontroliše ispravnost protivpožarnih aparata i hidrantske opreme i preduzima mere radi njihovog servisiranja popravke ili zamene;
- neposredno kontroliše sprovođenje utvrđenih i naloženih mera zaštite od požara i u slučaju konstatovanja određenih nedostataka nalaže preduzimanje mera za otklanjanje uočenih nepravilnosti ili zabranu rada;
- priprema program i sprovodi osnovnu obuku zaposlenih i praktično proverava njihovo znanje iz oblasti zaštite od požara;
- izveštava direktora Škole o svim pojavama, promenama i problemima iz oblasti zaštite od požara i predlaže preduzimanje konkretnih mera;
- prati propise iz oblasti zaštite od požara, tehnička dostignuća iz te oblasti i u skladu sa tim predlaže i preduzima potrebne mere radi unapređenja zaštite od požara;
- pri adaptaciji, rekonstrukciji i popravkama u objektu predlaže i kontroliše sprovođenje mera i normativa zaštite od požara;
- vodi propisane evidencije.

VII - OSNOVNA OBUKA ZAPOSLENIH IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 30.

Osnovna obuka iz oblasti zaštite od požara organizuje se za sve zaposlene, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na rad, a na osnovu Programa osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara.

Program osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara donosi Direktor, za koji se pribavlja saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Osnovnu obuku iz oblasti zaštite od požara vrši ovlašćeno lice zaduženo za neposredno organizovanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara, uz uslov da ispunjava Zakonom o zaštiti od požara propisane uslove.

U toku obuke zaposlene upoznati sa opasnostima od požara na radnom mestu, merama, upotrebom sredstava i opreme za gašenje požara, postupkom u slučaju požara, kao i sa odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih ili naloženih mera zaštite od požara.

Provera znanja zaposlenih vrši se jednom u tri godine, o čemu se vodi evidencija.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Zaštita od požara je kontinuirani proces koji se mora obavljati neprekidno u toku rada primenom novih i održavanjem postojećih mera zaštite od požara kojima se omogućava da primenjene mere na vreme identifikuju opasnosti i eliminišu rizik od požara u prostoru o kome se staramo.

Svaki zaposleni prilikom stupanja na rad mora biti upoznat sa ovim Pravilima i obavešten da je u roku od jedne godine od dana stupanja na rad dužan da prisustvuje obuci i proveri znanja po Programu osnovne obuke.

Član 32.

Izmene i dopune ovih Pravila vrše se kod bitnih promena u posmatranom prostoru koji sa sobom nose izmene rizika od požara kao što su:

- bitne promene broja lica koja borave u posmatranom prostoru u odnosu na evakuacione pravce i mogućnost obezbeđivanja evakuacije svih lica iz posmatranog prostora;
- nadgradnja objekata, u smislu da li postojeće instalacije mogu u posmatranom prostoru zadovoljiti uslove novonastale situacije (posebno električne instalacije).

Član 33.

Povrede odredaba ovih Pravila smatraju se povredom radne obaveze saglasno aktima Škole.

Član 34.

Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Školi.

Član 35.

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara br. 36/5 od dana 09.12.1996. godine.

LISTA OSNOVNIH PODATAKA U SLUČAJU POŽARA

TELEFON VATROGASNE BRIGADE	93
NAZIV OBJEKTA:	OSNOVNA ŠKOLA "ŠAMU MIHALJ" BAČKO PETROVO SELO
ADRESA OBJEKTA:	ul. DR IMREA KIŠA br. 34, BAČKO PETROVO SELO, 21226
TELEFON:	021/803-039 i 803-730
TELEFON DIREKTORA:	064/2149-124
OBAVEŠTENJA KOJA TREBA PRUŽITI KOD POZIVA V. J.	
1. NAZIV I ADRESA OBJEKTA GDE JE IZBIO POŽAR	
2. IME LICA KOJE JAVLJA, FUNKCIJA, TELEFON	
3. OBIM POŽARA I ŽARIŠTE	

4. DA LI U OBJEKTU IMA LJUDI